

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/63/2007

ZAUFAJANIE DO POLITYKÓW W KWIETNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

W miesiącu, który upłynął od poprzedniego badania, nadal można było obserwować polityczne skutki słynnej, ujawnionej publicznie rozmowy Józefa Oleksego i Aleksandra Gudzwatego. Autor bardzo krytycznych opinii o swoich kolegach partyjnych został zawieszony w prawach członka SLD, po czym sam złożył rezygnację z członkostwa w Sojuszu. Jednocześnie oskarżany w tej rozmowie o brak patriotyzmu i korupcję były prezydent Aleksander Kwaśniewski zapowiedział swój powrót do polityki. W PO trwała kolejna odsłona debaty na temat obecności w tym ugrupowaniu jednego z jej liderów – Jana Rokity, któremu jego partyjni koledzy zarzucają indywidualizm i nadmierną samodzielność polityczną. W Warszawie miały miejsce szeroko komentowane w mediach demonstracje za i przeciw zmianom w ustawie o dopuszczalności przerywania ciąży. W Sejmie odbyła się dyskusja na ten temat. Opozycji po raz kolejny nie udało się odwołać jednego z ministrów rządu Jarosława Kaczyńskiego – tym razem Anny Kalaty, której zarzucono niekompetencję. Z kolei partii rządzącej nie udało się doprowadzić do uchylenia immunitetu posłance SLD Małgorzacie Ostrowskiej oskarżanej o korupcję. Wniosku tego nie poparli posłowie PO, za co później, po dokładniejszym przestudiowaniu uzasadnienia, przeproszali swoich wyborców. Wszystkie te wydarzenia mogły wpływać na postrzeganie poszczególnych polityków aktywnych na naszej scenie politycznej.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Najnowszy sondaż¹ przyniósł zmianę na pozycji lidera rankingu zaufania. Obecnie politykiem, któremu Polacy ufają najczęściej, jest minister zdrowia Zbigniew Religa (61%). Tylko niewiele mniej osób (58%) deklaruje zaufanie do dotychczasowego lidera tego rankingu ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry. Na trzecim miejscu wśród polityków

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (203) zrealizowano w dniach od 30 marca do 2 kwietnia 2007 roku na liczącej 937 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

najbardziej powszechnie darzonych zaufaniem znajduje się Aleksander Kwaśniewski (56%), którego nazwisko ponownie uwzględniliśmy w naszym badaniu w związku z zapowiadany ostatnio powrotem do polityki.

Tak jak w ubiegłych miesiącach w pierwszej piątce przedstawicieli sceny politycznej najczęściej darzonych zaufaniem znaleźli się liderzy PO – Donald Tusk (47%) oraz Hanna Gronkiewicz-Waltz (45%). Niespełna dwie piąte respondentów ufa prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu, minister finansów Zycie Gilowskiej oraz Janowi Rokicie (po 38%). Nieco mniej osób deklaruje zaufanie do premiera Jarosława Kaczyńskiego (36%) oraz do liderów partyjnych – Marka Borowskiego (36%) i Waldemara Pawlaka (35%). Około jednej trzeciej badanych darzy zaufaniem wicemarszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego (33%), marszałka Sejmu Marka Jurka, szefa SLD Wojciecha Olejniczaka (po 32% deklaracji zaufania) oraz wicepremiera i ministra rolnictwa Andrzeja Leppera (30%)

Listę polityków budzących największą nieufność badanych tradycyjnie już otwiera Roman Giertych. W kwietniu nieufność do ministra edukacji i szefa LPR zadeklarowało ponad dwie trzecie ankietowanych (67%). Większość respondentów nie ufa także Józefowi Oleksemu (58%) oraz wicepremierowi Andrzejowi Lepperowi (53%). Prawie połowa Polaków (47%) nie ma zaufania do premiera Jarosława Kaczyńskiego. Niewiele rzadziej nieufność badanych budzi prezydent Lech Kaczyński (45%). Częściej niż pozostali politycy z brakiem zaufania ze strony ankietowanych spotyka się także likwidator WSI i szef kontrwywiadu wojskowego Antoni Macierewicz (41% deklaracji nieufności). W ocenach wszystkich tych polityków nieufność wyraźnie przeważa nad zaufaniem.

Kwiecień nie przyniósł większych zmian w społecznych ocenach polityków. Do stosunkowo nielicznych należą zarówno ci, którzy zyskali, jak i stracili w ocenie badanych. Inaczej też niż przed miesiącem korzystne zmiany w ocenach, choć na ogół niezbyt duże, dotyczą głównie przedstawicieli rządzącej koalicji.

Lepsze niż w marcu są obecne oceny wicepremiera i ministra rolnictwa Andrzeja Leppera. Po rejestrowanym w ubiegłym miesiącu pogorszeniu się notowań, zaufanie do niego ponownie wzrosło (o 5 punktów procentowych), jednocześnie o tyle samo zmalała grupa badanych wyrażających w stosunku do niego nieufność. W podobnym stopniu zyskał w opinii ankietowanych Zbigniew Religa. Odsetek badanych, którzy mu ufają, zwiększył się o 4 punkty. Wyraźnie mniej osób niż w marcu deklaruje także brak zaufania do ministra zdrowia (o 6 punktów procentowych).

Tabela 1. Stosunek do polityków w kwietniu 2007

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	IV 2007	zmiana od III 2007	IV 2007	zmiana od III 2007		
	w procentach					
Z. Religa	61	4	15	-6	15	4
Z. Ziobro	58	-2	18	0	14	4
A. Kwaśniewski	56	*	22	*	17	1
D. Tusk	47	-1	27	-4	17	2
H. Gronkiewicz-Waltz	45	-3	24	-1	20	5
J. Rokita	38	-5	28	-1	22	5
Z. Gilowska	38	-2	29	1	18	8
L. Kaczyński	38	3	45	-5	13	0
M. Borowski	36	-2	25	5	17	16
J. Kaczyński	36	3	47	-4	12	0
W. Pawlak	35	0	23	0	28	8
B. Komorowski	33	0	14	-3	21	27
M. Jurek	32	4	22	-2	18	20
W. Olejniczak	32	-1	24	2	20	19
A. Lepper	30	5	53	-5	12	1
L. Dorn	26	0	30	1	19	16
R. Giertych	19	-3	67	5	9	1
B. Borusewicz	17	0	11	0	12	53
P. Gosiewski	16	2	33	-2	11	34
A. Macierewicz	16	-1	41	-2	16	21
J. Kaczmarek	15	0	12	-1	14	52
A. Fotyga	12	2	30	0	13	37
J. Oleksy	12	*	58	*	22	4
J. Kurtyka	11	*	9	*	11	63
J. Stępień	9	*	4	*	9	73
J. Kochanowski	9	*	6	*	8	72

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W marcu 2007 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006												2007				
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X ₁	X ₂	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach																
M. Borowski	33	32	33	32	30	33	30	36	34	35	31	30	39	34	35	38	36
B. Borusewicz	13	14	14	12	13	15	13	17	15	16	12	16	13	17	16	17	17
L. Dorn	23	27	24	19	18	20	22	25	22	20	20	21	20	20	27	26	26
A. Fotyga	-	-	-	-	-	-	7	9	8	11	8	-	10	11	12	10	12
R. Giertych	24	23	24	21	18	22	22	24	21	20	21	31	24	26	24	22	19
Z. Gilowska	-	39	38	37	37	35	43	-	-	41	38	35	39	37	43	40	38
P. Gosiewski	-	9	11	10	11	10	14	18	15	-	-	-	-	15	18	14	16
H. Gronkiewicz-Waltz	37	38	-	-	36	39	39	41	40	41	41	32	49	50	47	48	45
M. Jurek	24	33	29	27	28	28	28	31	29	27	26	26	27	32	35	28	32
J. Kaczmarek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
J. Kaczyński	53	49	44	34	34	37	37	42	36	32	31	33	36	39	41	33	36
L. Kaczyński	64	58	54	43	42	43	43	46	38	36	34	37	39	42	43	35	38
J. Kochanowski	-	-	8	-	-	-	-	-	-	7	-	5	-	-	-	-	9
B. Komorowski	26	29	29	25	23	26	27	30	28	31	26	26	29	29	32	33	33
J. Kurtyka	7	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7	-	10	-	-	11
A. Kwaśniewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
A. Lepper	38	37	38	36	32	37	38	43	40	32	32	36	28	22	33	25	30
A. Macierewicz	-	-	-	-	-	-	-	20	16	20	16	21	15	15	20	17	16
W. Olejniczak	28	28	25	30	30	31	28	31	32	32	28	28	33	27	29	33	32
J. Oleksy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
W. Pawlak	33	33	28	33	29	34	30	32	33	39	36	34	39	37	36	35	35
Z. Religa	65	69	65	65	59	63	61	68	63	62	60	60	64	60	60	57	61
J. Rokita	40	39	41	40	-	36	34	43	37	40	37	34	35	40	43	43	38
J. Stępień	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
D. Tusk	53	47	52	51	47	51	45	53	49	51	51	49	50	46	46	48	47
Z. Ziobro	53	54	56	52	51	57	56	62	59	52	53	59	59	62	66	60	58

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006												2007				
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X ₁	X ₂	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach																
M. Borowski	30	33	30	29	32	27	31	29	26	27	28	26	23	27	24	20	25
B. Borusewicz	10	11	13	11	12	12	10	11	12	12	13	12	12	9	11	11	11
L. Dorn	23	24	28	33	30	33	28	29	31	33	33	29	31	32	30	29	30
A. Fotyga	-	-	-	-	-	-	6	11	18	16	19	-	19	20	23	30	30
R. Giertych	51	53	53	59	60	58	58	60	60	63	62	51	61	57	59	62	67
Z. Gilowska	-	20	19	23	25	27	23	-	-	26	29	29	27	30	30	28	29
P. Gosiewski	-	12	19	21	22	23	21	28	27	-	-	-	-	31	31	35	33
H. Gronkiewicz-Waltz	31	30	-	-	32	31	30	28	29	27	27	29	24	22	26	25	24
M. Jurek	16	22	25	24	23	25	20	23	26	25	24	25	22	18	18	24	22
J. Kaczmarek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	12
J. Kaczyński	21	32	37	46	45	44	42	41	46	53	50	47	47	43	46	51	47
L. Kaczyński	18	24	30	38	39	40	38	39	43	50	48	44	44	41	44	50	45
J. Kochanowski	-	-	6	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	-	-	6
B. Komorowski	17	18	19	18	19	17	18	19	18	18	21	17	13	17	20	17	14
J. Kurtyka	7	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7	-	6	-	-	9
A. Kwaśniewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
A. Lepper	45	47	45	47	52	47	44	40	42	54	49	47	52	64	53	58	53
A. Macierewicz	-	-	-	-	-	-	-	29	43	40	38	35	36	37	32	43	41
W. Olejniczak	21	23	27	20	24	21	22	22	22	24	25	21	21	27	20	22	24
J. Oleksy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58
W. Pawlak	27	27	31	28	30	25	25	28	27	23	26	22	19	22	23	23	23
Z. Religa	11	11	14	12	17	15	16	14	13	15	15	14	14	17	21	21	15
J. Rokita	30	34	31	33	-	35	36	31	32	33	35	34	35	27	31	29	28
J. Stępień	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
D. Tusk	23	30	26	28	31	29	32	26	28	28	30	26	27	32	30	31	27
Z. Ziobro	18	17	19	21	19	17	16	14	15	22	20	16	16	16	12	18	18

W porównaniu z poprzednim sondażem lepsze są także aktualne notowania prezydenta Lecha Kaczyńskiego i premiera Jarosława Kaczyńskiego. Odsetki badanych mających zaufanie do prezydenta i premiera wzrosły stosunkowo niewiele (po 3 punkty procentowe). Wyraźniej zmniejszyły się jednak grupy badanych deklarujących brak zaufania do najważniejszych osób w państwie (odpowiednio: o 5 i 4 punkty procentowe). Obserwowana poprawa ocen nie zniwelowała jednak spadków z ubiegłego miesiąca, kiedy to prezydent i premier bardzo znacząco stracili na zaufaniu społecznym. Ich obecne notowania nadal są gorsze od rejestrowanych na początku roku.

Po odnotowanym w ubiegłym miesiącu pogorszeniu się ocen, w opinii badanych nieco zyskał także marszałek Sejmu Marek Jurek² (wzrost zaufania o 4 punkty procentowe). O poprawie notowań, aczkolwiek już bardzo niewielkiej, można jeszcze mówić w przypadku polityków PO – Donalda Tuska oraz Bronisława Komorowskiego (spadek nieufności odpowiednio: o 4 i 3 punkty procentowe).

Do nielicznych przedstawicieli sceny politycznej, którzy w ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne pomiary znacząco stracili w ocenie badanych, należą natomiast wicepremier Roman Giertych, jeden z liderów PO Jan Rokita oraz szef SdPI Marek Borowski. Wprawdzie zaufanie do ministra edukacji spadło nieznacznie (o 3 punkty procentowe), jednak wyraźnie przybyło osób, które mu nie ufają (o 5 punktów). Być może zaszkodził mu obserwowany ostatnio konflikt z ZNP lub aktywność w prowadzonej przez LPR batalii antyaborcyjnej postulującej dokonanie zmian w konstytucji.

Podobny charakter ma pogorszenie się ocen Marka Borowskiego – nie ubyło znacząco osób deklarujących zaufanie do lidera SdPI, natomiast wyraźnie więcej badanych niż przed miesiącem deklaruje do niego nieufność (wzrost o 5 punktów procentowych). Niekorzystna zmiana w ocenach Jana Rokity wyraża się z kolei głównie dość znacznym spadkiem zaufania do tego polityka (o 5 punktów procentowych). Wydaje się, że na pogorszenie notowań Jana Rokity mogła mieć wpływ m.in. krytyka jego poczynań w PO przeprowadzona przez Janusza Palikota. Minimalnie gorsze od ubiegłorocznych są ponadto oceny pełniącej funkcję prezydenta Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz (spadek zaufania o 3 punkty procentowe).

---

² Badanie zostało przeprowadzone przed głosowaniem w Sejmie nad zmianami w konstytucji dotyczącymi ochrony życia poczętego i rezygnacją Marka Jurka z członkostwa w PiS.

W kwietniowym badaniu po raz pierwszy na naszej liście polityków umieściliśmy nazwisko prezesa Trybunału Konstytucyjnego Jerzego Stępnia. Po kilkumiesięcznej przerwie prosiliśmy też badanych o ocenę osoby rzecznika praw obywatelskich Janusza Kochanowskiego. Zarówno Jerzy Stępień, jak i Janusz Kochanowski są osobami identyfikowanymi przez stosunkowo wąskie grupy badanych. Nie rozpoznaje ich prawie trzech na czterech ankietowanych, jednak wśród osób znających ich nazwiska częściej postrzegani są pozytywnie niż negatywnie. W nieco większym stopniu dotyczy to prezesa TK Jerzego Stępnia, w którego ocenie zaufanie (9%) dwukrotnie przeważa nad nieufnością (4%). Nieco więcej kontrowersji budzi natomiast osoba rzecznika praw obywatelskich – 9% zaufania, 6% nieufności. W stosunku do listopada ubiegłego roku, kiedy to ostatnio badaliśmy stosunek ankietowanych do osoby RPO, jego oceny nieco się poprawiły (wzrost zaufania o 4 punkty).

Powracający do polityki po blisko półtorarocznej przerwie Aleksander Kwaśniewski wciąż należy do najbardziej popularnych polityków w kraju. Jego obecne notowania są jednak nieco gorsze od tych, które były prezydent uzyskiwał w ostatnim okresie sprawowania urzędu – w grudniu 2005 roku ufało mu 58% badanych. Podobnie jednak jak ostatnie z rejestrowanych ocen prezydenta, jego aktualne notowania są znacznie niższe od przeciętnie uzyskiwanych przez niego w trakcie całej prezydentury. Z pewnością zaważyły na tym wakacje polityczne i dłuższa nieobecność w mediach, nie mówiąc o zmianie statusu z osoby najbardziej eksponowanej w państwie do roli osoby prywatnej. Popularności nie przysporzyło też z pewnością Aleksandrowi Kwaśniewskiemu upublicznienie zapisu słynnej już rozmowy Józefa Oleksego z Aleksandrem Gudzowatym, w której pod adresem byłego prezydenta formułowane były – mówiąc delikatnie – bardzo niepochlebne opinie.

Z kolei sam Józef Oleksy, autor wypowiedzi dezawuuujących liderów lewicy, należy obecnie do najgorzej odbieranych przedstawicieli klasy politycznej. W jego ocenie nieufność blisko pięciokrotnie przeważa nad zaufaniem. Aktualne oceny byłego premiera są znacznie gorsze od ostatnio rejestrowanych. Kiedy blisko dwa lata temu prosiliśmy badanych o określenie ich stosunku do osoby Józefa Oleksego – zaufanie do niego deklarowało prawie dwukrotnie więcej badanych niż dziś (21%), nie ufał mu zaś co drugi respondent (50%). Równie złych ocen jak obecnie Józef Oleksy nie miał w całej swej wieloletniej karierze politycznej.

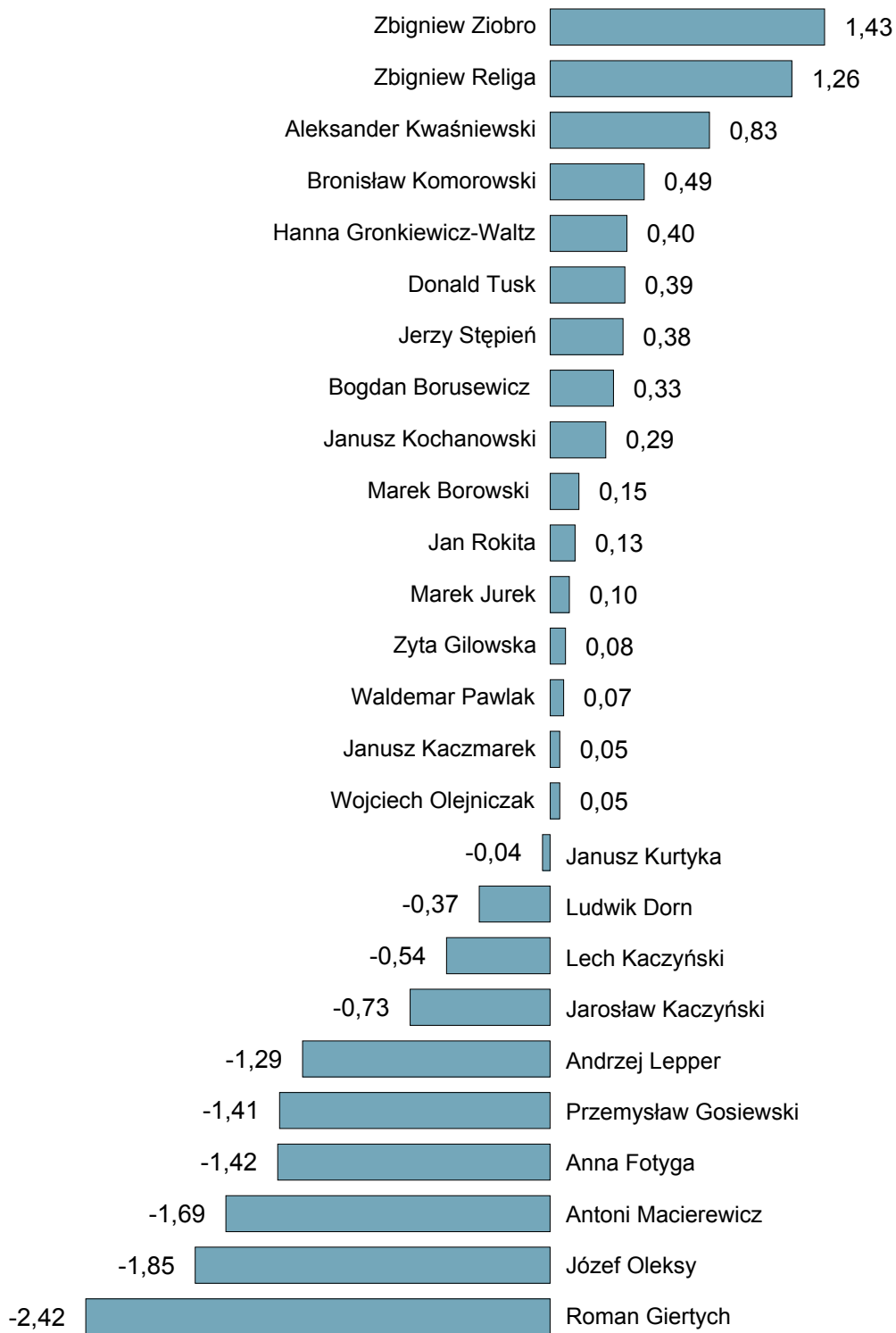
ŚREDNIE OCEN

W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień do poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich nieznaności.

Jeśli uwzględnimy natężenie pozytywnych i negatywnych ocen, to okazuje się, że najlepiej odbieranym politykiem jest dotychczasowy lider naszych rankingów Zbigniew Ziobro, a nie Zbigniew Religa darzony zaufaniem przez stosunkowo najliczniejszą grupę ankietowanych. Różnice w wartości średnich ocen wskazują też na dość znaczną przewagę Zbigniewa Ziobry (1,43) nad plasującym się na drugim miejscu tego rankingu Zbigniewem Religą (1,26), co oznacza, iż ten pierwszy spotyka się z intensywniejszym poparciem swych zwolenników. Natomiast Zbigniew Religa, choć obecnie bardziej popularny wśród ogółu Polaków, cieszy się jednocześnie raczej umiarkowanym poparciem swych sympatyków. Trzecie miejsce wśród najlepiej postrzeganych przedstawicieli sceny politycznej, z wyraźną już jednak stratą w stosunku do najbardziej popularnych polityków rządzącej koalicji, przypadło Aleksandrowi Kwaśniewskiemu (0,83).

Ci trzej politycy zdecydowanie dystansują pod względem wartości średniej ocen wszystkich pozostałych przedstawicieli sceny politycznej. Relatywnie dość wysoką średnią ocen, wskazującą już jednak na znacznie mniejszą przewagę pozytywnych nastawień, mają liderzy PO: Bronisław Komorowski (0,49), Hanna Gronkiewicz-Waltz (0,40), Donald Tusk (0,39), prezes Trybunału Konstytucyjnego Jerzy Stępień (0,38), marszałek Senatu Bogdan Borusewicz (0,33) oraz rzecznik praw obywatelskich Janusz Kochanowski (0,29). Pozostali politycy odbierani są już wyraźnie kontrowersyjnie, o ile nie jednoznacznie negatywnie.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W KWIETNIU 2007

Zdecydowanie najgorzej wypada bilans ocen wicepremiera Romana Giertycha (-2,42). Bardzo niską średnią ocen świadczą o zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień mają także Józef Oleksy (-1,85) i Antoni Macierewicz (-1,69). Tylko trochę lepiej odbierani są minister spraw zagranicznych Anna Fotyga (-1,42), minister w Kancelarii Premiera Przemysław Gosiewski (-1,41) oraz wicepremier i minister rolnictwa Andrzej Lepper (-1,29). Negatywne noty wyraźnie przeważają także – choć już nie w tak dużym stopniu jak w przypadku członków jego gabinetu – w społecznej ocenie premiera Jarosława Kaczyńskiego (-0,73). Dość niekorzystny jest także społeczny wizerunek prezydenta Lecha Kaczyńskiego (-0,54).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	III 2007	IV 2007	Różnica
Z. Religa	0,99	1,26	0,27 *
L. Kaczyński	-0,80	-0,54	0,26
A. Lepper	-1,55	-1,29	0,26
J. Kaczyński	-0,93	-0,73	0,20
D. Tusk	0,21	0,39	0,18
J. Kaczmarek	-0,12	0,05	0,17
P. Gosiewski	-1,54	-1,41	0,13
M. Jurek	-0,01	0,10	0,11
A. Fotyga	-1,51	-1,42	0,09
B. Komorowski	0,42	0,49	0,07
B. Borusewicz	0,33	0,33	0
Z. Ziobro	1,43	1,43	0
Z. Gilowska	0,11	0,08	-0,03
W. Pawlak	0,10	0,07	-0,03
J. Rokita	0,20	0,13	-0,07
A. Macierewicz	-1,58	-1,69	-0,11
L. Dorn	-0,22	-0,37	-0,15
H. Gronkiewicz-Waltz	0,56	0,40	-0,16
W. Olejniczak	0,22	0,05	-0,17
M. Borowski	0,50	0,15	-0,35 *
R. Giertych	-2,06	-2,42	-0,36 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Z porównania najnowszych średnich ocen z uzyskanymi w ubiegłym miesiącu wynika, że odnotowane obecnie niezbyt duże i dotyczące stosunkowo niewielkiej grupy polityków zmiany w ocenach tylko w sporadycznych przypadkach miały istotne znaczenie dla

ich dotychczasowych notowań. Istotna statystycznie, choć niewielka w skali, okazała się poprawa notowań Zbigniewa Religi (różnica średnich 0,27 punktu). Odnotowany wyżej dość znaczny wzrost nieufności w stosunku do Romana Giertycha i Marka Borowskiego w nieco większym stopniu zaważył na dotychczasowym wizerunku tych polityków (spadek wartości średniej ocen odpowiednio: o 0,36 i 0,35 punktu). W przypadku pozostałych przedstawicieli sceny politycznej uwzględnionych w naszym badaniu odnotowane różnice w ocenach zarówno *in plus*, jak i *in minus* okazały się nieistotne statystycznie.

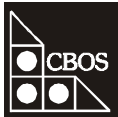

Początek kwietnia nie przyniósł większych zmian w rankingu popularności poszczególnych przedstawicieli naszej sceny politycznej. Zmienił się wprawdzie lider rankingu zaufania – Zbigniewa Ziobrę zastąpił w tej roli Zbigniew Religa – jednak dystans dzielący obu tych polityków jest niewielki. Należy przy tym zauważyć, że Zbigniew Ziobro nadal pozostaje politykiem najlepiej odbieranym, mającym najwięcej zagorzałych zwolenników. Do grona polityków mających wśród Polaków liczną rzeszę sympatyków należy także były prezydent Aleksander Kwaśniewski, choć obecnie ma wyraźnie mniejsze poparcie niż w czasach swojej prezydentury. Natomiast czarną owcą okazał się Józef Oleksy, którego rewelacje (biorąc pod uwagę poparcie dla LiD³) nie zostały najwyraźniej przez zwolenników lewicy potraktowane poważnie. Były premier dołączył, obok zdecydowanego lidera rankingu nieufności Romana Giertycha oraz Andrzeja Leppera, do grona polityków bardzo nieufnie odbieranych przez społeczeństwo.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

---

³ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w kwietniu”, kwiecień 2007.

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Marka Borowskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	17	36	16	7	929
Płeć						
Mężczyźni	25	18	40	11	5	440
Kobiety	24	16	31	20	8	489
Wiek						
18-24 lat	14	21	35	25	6	132
25-34	21	20	37	18	4	161
35-44	22	25	35	14	4	151
45-54	25	14	46	7	9	178
55-64	34	16	35	8	7	133
65 lat i więcej	30	11	25	24	10	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	27	13	28	23	9	346
Miasto do 20 tys.	23	17	35	21	5	130
20-100 tys.	24	20	39	10	7	191
101-500 tys.	16	24	43	11	7	161
501 tys.i więcej mieszk.	32	15	44	5	3	101
Wykształcenie						
Podstawowe	25	15	25	26	10	276
Zasadnicze zawodowe	28	14	37	16	5	238
Średnie	23	21	39	10	6	320
Wyższe	20	21	52	4	4	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	18	21	56	2	3	63
Prac.umysł.niż.szczebła	20	22	49	3	6	69
Pracownicy fiz.- umysł.	19	18	38	20	5	71
Robotnicy wykwalifikowani	28	19	38	8	6	93
Robotnicy niewykwalifik.	46	7	21	18	8	46
Rolnicy	34	7	22	22	14	50
Pracujący na własny rach.	23	28	44	6	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	23	24	29	20	4	74
Emeryci	28	12	31	18	11	228
Uczniowie i studenci	10	18	48	19	5	60
Bezrobotni	20	22	27	26	5	108
Gospodynie domowe i inni	21	18	40	18	2	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	25	15	49	3	7	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	29	17	42	8	4	60
sekt. pryw. poza rolnict.	24	21	37	14	4	177
prywatnym gosp. rolnym	36	11	24	16	13	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	17	11	41	25	6	73
301-500	27	17	34	19	4	135
501-900	27	13	38	15	8	194
901-1200	22	14	54	5	5	106
Powyżej 1200 zł	28	15	49	7	1	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	26	16	30	19	9	248
Średnie	25	18	34	16	7	415
Dobre	23	17	44	12	4	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	35	8	33	16	8	68
Raz w tygodniu	28	17	30	16	8	468
1-2 razy w miesiącu	24	20	31	20	4	143
Kilka razy w roku	14	19	49	11	6	173
W ogóle nie uczestniczy	18	17	48	16	1	76
Poglądy polityczne						
Lewica	10	10	73	7	1	137
Centrum	18	25	42	10	5	259
Prawica	42	14	30	8	5	256
Trudno powiedzieć	22	17	16	32	13	277

Tabela 2. Stosunek do **Bogdana Borusewicza**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	12	17	53	8	930
Płeć						
Mężczyźni	12	14	18	47	9	439
Kobiety	10	10	16	58	6	490
Wiek						
18-24 lat	9	8	9	69	5	131
25-34	9	17	9	58	7	162
35-44	10	13	10	58	9	151
45-54	11	9	30	42	7	178
55-64	14	9	24	43	10	133
65 lat i więcej	11	14	16	50	8	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	11	8	12	60	8	346
Miasto do 20 tys.	9	11	17	59	4	130
20-100 tys.	11	8	19	53	8	190
101-500 tys.	8	22	16	45	9	163
501 tys.i więcej mieszk.	14	17	31	29	9	101
Wykształcenie						
Podstawowe	8	9	10	64	8	276
Zasadnicze zawodowe	12	10	18	54	7	238
Średnie	12	14	20	48	7	320
Wyższe	12	20	24	33	11	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	30	26	28	10	63
Prac.umysł.niż.szczebła	9	14	22	47	8	69
Pracownicy fiz.- umysł.	14	9	17	55	5	71
Robotnicy wykwalifikowani	11	16	16	49	7	93
Robotnicy niewykwalifik.	21	7	15	49	8	45
Rolnicy	13	3	6	68	11	50
Pracujący na własny rach.	22	8	19	40	11	30
Bierni zawodowo						
Renciści	9	16	13	56	6	74
Emeryci	11	11	20	50	9	228
Uczniowie i studenci	9	10	7	71	4	62
Bezrobotni	4	9	10	71	7	108
Gospodynie domowe i inni	18	7	35	34	6	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	14	20	19	39	9	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	12	10	23	47	8	60
sekt. pryw. poza rolnict.	11	12	18	52	6	176
prywatnym gosp. rolnym	18	6	5	62	10	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	8	8	12	61	10	73
301-500	11	13	8	63	5	135
501-900	12	11	19	54	5	194
901-1200	13	8	32	36	11	105
Powyżej 1200 zł	9	15	32	39	6	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	7	13	11	58	10	250
Średnie	12	12	18	50	8	415
Dobre	12	11	20	53	4	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	11	19	56	6	68
Raz w tygodniu	11	10	18	52	8	468
1-2 razy w miesiącu	11	15	13	58	3	143
Kilka razy w roku	11	15	15	50	10	174
W ogóle nie uczestniczy	10	12	19	51	9	75
Poglady polityczne						
Lewica	11	15	23	46	5	138
Centrum	13	17	20	44	6	258
Prawica	14	11	22	47	6	256
Trudno powiedzieć	5	7	6	70	11	277

Tabela 3. Stosunek do **Ludwika Dorna**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	19	26	16	8	931
Płeć						
Mężczyźni	33	20	30	11	7	441
Kobiety	28	19	23	21	9	490
Wiek						
18-24 lat	23	21	28	22	6	133
25-34	34	21	24	17	4	162
35-44	31	25	24	13	7	151
45-54	38	22	25	7	8	178
55-64	32	13	34	14	7	133
65 lat i więcej	22	14	25	26	14	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	25	15	27	25	8	346
Miasto do 20 tys.	33	14	34	12	7	130
20-100 tys.	34	24	17	15	10	191
101-500 tys.	30	25	26	10	9	163
501 tys.i więcej mieszk.	37	21	33	5	3	102
Wykształcenie						
Podstawowe	20	16	23	29	12	276
Zasadnicze zawodowe	36	18	27	14	5	238
Średnie	33	22	27	10	8	322
Wyższe	38	22	32	4	4	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	43	21	31	1	5	63
Prac.umysł.niż.szczebła	34	24	29	8	5	69
Pracownicy fiz.- umysł.	35	21	24	13	6	71
Robotnicy wykwalifikowani	29	24	28	12	8	93
Robotnicy niewykwalifik.	41	14	22	8	14	46
Rolnicy	16	15	38	23	7	50
Pracujący na własny rach.	54	12	23	9	2	30
Bierni zawodowo						
Renciści	27	20	23	26	4	74
Emeryci	24	15	28	20	12	228
Uczniowie i studenci	33	24	23	18	2	63
Bezrobotni	30	20	19	21	9	108
Gospodynie domowe i inni	23	26	27	21	3	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	40	19	29	5	7	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	39	22	26	6	7	60
sekt. pryw. poza rolnict.	36	21	25	12	6	177
prywatnym gosp. rolnym	18	15	39	21	6	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	26	15	22	28	9	73
301-500	24	28	25	20	4	135
501-900	34	18	25	14	9	194
901-1200	34	19	30	9	7	106
Powyżej 1200 zł	37	18	36	1	8	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	32	16	24	18	10	251
Średnie	29	19	26	17	8	415
Dobre	31	22	29	13	5	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	29	13	25	23	9	68
Raz w tygodniu	26	18	29	18	9	469
1-2 razy w miesiącu	34	29	20	10	7	143
Kilka razy w roku	35	20	25	14	7	174
W ogóle nie uczestniczy	39	14	23	18	6	76
Poglady polityczne						
Lewica	47	18	23	6	5	138
Centrum	35	25	23	10	7	259
Prawica	24	20	42	10	5	257
Trudno powiedzieć	23	14	17	33	12	277

Tabela 4. Stosunek do **Romana Giertycha**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	67	9	19	1	4	930
Płeć						
Mężczyźni	70	9	18	1	3	440
Kobiety	64	9	20	2	5	490
Wiek						
18-24 lat	73	7	14	2	4	132
25-34	66	13	17	0	4	162
35-44	75	8	15	0	2	151
45-54	70	8	19	1	1	178
55-64	68	5	21	2	5	133
65 lat i więcej	50	13	25	4	8	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	54	11	26	2	7	346
Miasto do 20 tys.	72	9	16	0	2	130
20-100 tys.	72	6	18	0	4	191
101-500 tys.	76	7	11	4	2	163
501 tys.i więcej mieszk.	76	13	11	0	0	101
Wykształcenie						
Podstawowe	53	9	26	4	8	276
Zasadnicze zawodowe	67	10	20	1	3	238
Średnie	75	9	13	0	3	321
Wyższe	77	9	12	0	1	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	81	4	14	0	2	63
Prac.umysł.niż.szczebła	83	5	11	0	1	69
Pracownicy fiz.- umysł.	78	10	7	0	5	71
Robotnicy wykwalifikowani	71	14	14	1	0	93
Robotnicy niewykwalifik.	62	8	25	0	6	46
Rolnicy	40	13	39	0	7	50
Pracujący na własny rach.	68	11	21	0	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	63	12	18	5	1	74
Emeryci	58	9	23	3	8	228
Uczniowie i studenci	80	9	11	0	0	62
Bezrobotni	63	6	23	2	6	108
Gospodynie domowe i inni	69	11	14	3	3	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	74	7	17	0	2	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	82	8	8	0	2	60
sekt. pryw. poza rolnict.	74	10	14	0	2	177
prywatnym gosp. rolnym	38	12	43	0	6	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	62	9	26	0	3	73
301-500	59	14	24	1	2	135
501-900	70	5	17	2	5	194
901-1200	69	9	21	0	2	106
Powyżej 1200 zł	75	9	16	0	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	65	8	20	1	5	250
Średnie	64	10	18	2	5	415
Dobre	72	9	18	1	1	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	55	12	21	4	8	68
Raz w tygodniu	63	9	23	1	5	468
1-2 razy w miesiącu	73	9	12	3	3	143
Kilka razy w roku	76	8	12	1	3	174
W ogóle nie uczestniczy	68	10	18	2	3	76
Poglady polityczne						
Lewica	88	4	8	0	0	138
Centrum	69	10	19	0	2	259
Prawica	61	10	25	1	2	256
Trudno powiedzieć	59	10	18	3	10	277

Tabela 5. Stosunek do **Marka Jurka**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	18	32	20	7	930
Płeć						
Mężczyźni	26	19	34	14	7	440
Kobiety	19	16	31	26	7	490
Wiek						
18-24 lat	14	21	25	35	4	133
25-34	19	23	31	22	5	162
35-44	29	21	27	18	6	150
45-54	29	17	31	15	8	178
55-64	28	13	38	12	9	133
65 lat i więcej	15	12	42	20	10	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	14	15	33	29	9	345
Miasto do 20 tys.	18	15	41	21	4	130
20-100 tys.	30	18	26	15	11	191
101-500 tys.	28	22	30	17	4	163
501 tys.i więcej mieszk.	32	24	35	5	4	102
Wykształcenie						
Podstawowe	14	13	30	32	11	275
Zasadnicze zawodowe	23	16	37	20	3	238
Średnie	25	20	33	14	8	322
Wyższe	37	25	27	5	6	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	38	28	26	4	3	63
Prac.umysł.niż.szczebła	40	18	26	8	9	69
Pracownicy fiz.- umysł.	17	24	36	18	5	71
Robotnicy wykwalifikowani	14	16	41	19	10	93
Robotnicy niewykwalifik.	24	15	27	25	8	46
Rolnicy	8	6	47	30	9	50
Pracujący na własny rach.	43	19	21	15	2	30
Bierni zawodowo						
Renciści	18	18	35	26	2	73
Emeryci	19	12	40	18	11	228
Uczniowie i studenci	19	29	22	29	0	63
Bezrobotni	24	19	15	32	9	108
Gospodynie domowe i inni	21	19	39	18	2	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	34	19	31	8	8	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	33	21	30	11	5	60
sekt. pryw. poza rolnict.	20	19	34	21	6	177
prywatnym gosp. rolnym	13	11	39	28	8	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	24	17	23	34	2	72
301-500	14	18	31	30	7	135
501-900	18	15	39	22	6	194
901-1200	31	16	36	12	6	106
Powyżej 1200 zł	33	22	37	6	2	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	15	28	25	8	249
Średnie	21	19	34	19	8	415
Dobre	23	19	35	17	6	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	12	12	43	28	6	68
Raz w tygodniu	17	17	38	21	7	469
1-2 razy w miesiącu	26	24	27	16	7	142
Kilka razy w roku	32	19	21	20	8	174
W ogóle nie uczestniczy	39	16	23	16	5	76
Poglądy polityczne						
Lewica	47	20	20	12	1	138
Centrum	26	20	34	14	6	259
Prawica	16	16	49	14	5	257
Trudno powiedzieć	13	17	22	36	13	276

Tabela 6. Stosunek do **Jarosława Kaczyńskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	12	36	0	4	936
Płeć						
Mężczyźni	50	11	34	0	4	441
Kobiety	45	12	38	0	5	495
Wiek						
18-24 lat	58	14	24	0	4	134
25-34	52	14	30	1	3	162
35-44	60	12	25	0	3	153
45-54	52	8	38	0	3	179
55-64	39	13	41	0	6	133
65 lat i więcej	26	11	54	0	8	175
Miejsce zamieszkania						
Wieś	35	15	46	0	5	346
Miasto do 20 tys.	51	9	37	0	4	132
20-100 tys.	55	10	29	0	6	191
101-500 tys.	55	14	27	1	4	166
501 tys.i więcej mieszk.	60	8	32	0	0	102
Wykształcenie						
Podstawowe	38	13	41	0	9	279
Zasadnicze zawodowe	48	11	38	0	2	238
Średnie	53	12	32	0	3	324
Wyższe	53	13	30	2	2	95
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	56	13	28	0	2	63
Prac.umysł.niż.szczebła	67	12	18	0	3	69
Pracownicy fiz.- umysł.	54	12	29	0	5	71
Robotnicy wykwalifikowani	48	12	38	0	2	93
Robotnicy niewykwalifik.	56	4	34	0	6	47
Rolnicy	19	13	63	0	6	50
Pracujący na własny rach.	62	15	23	0	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	43	14	41	0	2	75
Emeryci	34	11	47	0	8	227
Uczniowie i studenci	59	16	24	0	1	64
Bezrobotni	59	13	22	2	4	110
Gospodynie domowe i inni	36	9	52	0	3	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	58	11	28	0	3	125
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	59	9	29	0	3	60
sekt. pryw. poza rolnict.	56	14	28	0	3	176
prywatnym gosp. rolnym	20	13	61	0	7	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	54	9	32	2	3	73
301-500	49	12	35	0	4	136
501-900	41	15	39	0	4	195
901-1200	56	7	36	0	2	106
Powyżej 1200 zł	51	11	37	0	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	50	12	33	1	5	251
Średnie	43	12	40	0	6	417
Dobre	52	13	34	0	2	268
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	33	13	47	0	8	69
Raz w tygodniu	39	11	47	0	3	470
1-2 razy w miesiącu	59	13	19	0	9	143
Kilka razy w roku	60	15	22	1	2	177
W ogóle nie uczestniczy	61	10	23	0	5	76
Poglądy polityczne						
Lewica	77	9	13	0	1	138
Centrum	52	12	32	1	3	259
Prawica	35	8	56	0	2	256
Trudno powiedzieć	40	16	33	0	10	282

Tabela 7. Stosunek do **Lecha Kaczyńskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	13	38	0	4	930
Płeć						
Mężczyźni	47	13	36	0	4	440
Kobiety	43	13	40	0	5	490
Wiek						
18-24 lat	59	12	26	0	4	133
25-34	52	14	30	1	3	162
35-44	52	16	30	0	2	150
45-54	50	9	39	0	3	178
55-64	36	13	45	0	6	133
65 lat i więcej	24	12	56	0	8	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	33	13	48	0	5	345
Miasto do 20 tys.	49	10	37	0	4	130
20-100 tys.	49	13	32	0	6	191
101-500 tys.	54	14	29	0	3	163
501 tys.i więcej mieszk.	57	11	32	0	0	102
Wykształcenie						
Podstawowe	37	12	42	0	8	275
Zasadnicze zawodowe	46	11	41	0	2	238
Średnie	49	13	34	0	3	322
Wyższe	50	16	33	0	1	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	55	12	31	0	2	63
Prac.umysł.niż.szczebła	58	12	27	0	3	69
Pracownicy fiz.- umysł.	51	14	31	0	4	71
Robotnicy wykwalifikowani	47	12	40	0	1	93
Robotnicy niewykwalifik.	54	6	32	2	6	46
Rolnicy	19	15	59	0	7	50
Pracujący na własny rach.	54	20	26	0	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	40	16	42	0	2	73
Emeryci	32	10	50	0	8	228
Uczniowie i studenci	64	13	23	0	1	63
Bezrobotni	55	14	27	0	4	108
Gospodynie domowe i inni	31	17	49	0	3	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	52	10	35	0	3	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	56	8	35	0	2	60
sekt. pryw. poza rolnict.	54	16	28	1	2	177
prywatnym gosp. rolnym	20	15	56	0	8	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	47	14	36	0	3	72
301-500	46	10	40	0	3	135
501-900	40	14	42	0	4	194
901-1200	50	11	37	0	2	106
Powyżej 1200 zł	48	9	43	0	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	47	12	36	0	5	249
Średnie	40	13	41	0	5	415
Dobre	50	12	36	0	2	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	31	11	51	0	8	68
Raz w tygodniu	36	12	48	0	4	469
1-2 razy w miesiącu	56	10	26	0	8	142
Kilka razy w roku	61	16	22	0	2	174
W ogóle nie uczestniczy	56	15	25	0	5	76
Poglady polityczne						
Lewica	71	14	14	0	1	138
Centrum	49	14	35	0	3	259
Prawica	33	8	58	0	2	257
Trudno powiedzieć	39	15	35	0	10	276

Tabela 8. Stosunek do Aleksandra Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	17	56	1	4	930
Płeć						
Mężczyźni	23	18	56	1	3	440
Kobiety	22	17	56	1	4	490
Wiek						
18-24 lat	13	16	67	1	3	133
25-34	23	21	53	1	3	162
35-44	22	15	61	0	1	150
45-54	22	16	59	1	2	178
55-64	24	16	55	1	5	133
65 lat i więcej	29	17	42	3	9	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	23	17	54	2	4	345
Miasto do 20 tys.	22	13	60	1	4	130
20-100 tys.	22	17	56	0	4	191
101-500 tys.	21	16	57	2	4	163
501 tys.i więcej mieszk.	23	23	53	0	1	102
Wykształcenie						
Podstawowe	20	15	55	3	8	275
Zasadnicze zawodowe	24	15	60	1	0	238
Średnie	22	19	55	0	3	322
Wyższe	27	22	49	0	2	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	28	22	48	0	3	63
Prac.umysł.niż.szczebła	17	21	58	0	5	69
Pracownicy fiz.- umysł.	16	21	58	2	4	71
Robotnicy wykwalifikowani	23	18	59	0	0	93
Robotnicy niewykwalifik.	26	13	58	0	3	46
Rolnicy	31	14	51	0	4	50
Pracujący na własny rach.	24	20	56	0	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	22	21	51	3	2	73
Emeryci	26	14	51	1	7	228
Uczniowie i studenci	12	14	74	0	0	63
Bezrobotni	18	17	58	2	6	108
Gospodynie domowe i inni	28	17	52	3	0	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	25	16	57	0	3	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	18	27	52	0	3	60
sekt. pryw. poza rolnict.	20	20	58	1	1	177
prywatnym gosp. rolnym	32	14	51	0	3	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	14	9	74	2	2	72
301-500	17	23	56	1	4	135
501-900	24	15	58	0	3	194
901-1200	17	20	60	0	3	106
Powyżej 1200 zł	23	26	51	0	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	23	16	56	1	4	249
Średnie	24	17	52	1	6	415
Dobre	19	18	61	0	1	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	36	22	32	0	9	68
Raz w tygodniu	23	17	56	1	3	469
1-2 razy w miesiącu	24	17	51	2	6	142
Kilka razy w roku	17	16	64	1	3	174
W ogóle nie uczestniczy	14	15	65	0	5	76
Poglądy polityczne						
Lewica	8	9	81	0	2	138
Centrum	17	17	64	0	2	259
Prawica	37	18	43	0	2	257
Trudno powiedzieć	21	20	47	4	8	276

Tabela 9. Stosunek do **Andrzeja Leppera**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	53	12	30	1	4	930
Płeć						
Mężczyźni	52	12	33	1	3	440
Kobiety	55	12	28	1	5	490
Wiek						
18-24 lat	56	10	29	1	4	133
25-34	52	16	28	0	3	162
35-44	64	12	21	1	2	150
45-54	57	8	33	1	1	178
55-64	50	10	34	1	4	133
65 lat i więcej	42	13	34	2	9	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	37	12	44	2	6	345
Miasto do 20 tys.	63	14	21	0	2	130
20-100 tys.	61	10	24	0	5	191
101-500 tys.	62	12	21	1	4	163
501 tys.i więcej mieszk.	68	12	20	0	0	102
Wykształcenie						
Podstawowe	35	11	43	2	8	275
Zasadnicze zawodowe	54	10	33	1	2	238
Średnie	61	14	22	0	3	322
Wyższe	76	12	12	0	1	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	81	9	9	0	1	63
Prac.umysł.niż.szczebła	76	12	11	0	1	69
Pracownicy fiz.- umysł.	62	17	17	0	4	71
Robotnicy wykwalifikowani	55	18	26	0	1	93
Robotnicy niewykwalifik.	48	9	38	0	6	46
Rolnicy	22	8	65	2	2	50
Pracujący na własny rach.	59	18	23	0	0	30
Bierni zawodowo						
Renciści	50	16	32	1	1	73
Emeryci	45	11	34	1	8	228
Uczniowie i studenci	59	8	32	0	1	63
Bezrobotni	50	5	37	2	6	108
Gospodynie domowe i inni	45	15	33	3	3	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	65	11	23	0	2	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	64	15	19	0	2	60
sekt. pryw. poza rolnict.	65	15	19	0	2	177
prywatnym gosp. rolnym	20	8	68	2	1	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	43	4	48	2	3	72
301-500	50	17	29	0	4	135
501-900	57	10	29	0	4	194
901-1200	67	13	17	1	2	106
Powyżej 1200 zł	62	15	24	0	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	53	9	31	1	5	249
Średnie	50	13	30	1	5	415
Dobre	58	12	29	0	1	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	52	13	28	0	7	68
Raz w tygodniu	49	13	34	1	3	469
1-2 razy w miesiącu	62	6	25	2	5	142
Kilka razy w roku	58	14	23	0	4	174
W ogóle nie uczestniczy	54	9	32	0	5	76
Poglądy polityczne						
Lewica	69	10	21	0	0	138
Centrum	54	13	30	1	2	259
Prawica	56	13	29	0	2	257
Trudno powiedzieć	43	10	35	2	10	276

Tabela 10. Stosunek do **Zbigniewa Religi**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	15	61	4	5	930
Płeć						
Mężczyźni	16	16	60	3	4	440
Kobiety	14	15	61	4	6	490
Wiek						
18-24 lat	16	19	53	4	7	133
25-34	16	14	62	5	3	162
35-44	17	17	61	3	2	150
45-54	19	15	59	2	4	178
55-64	13	16	67	0	4	133
65 lat i więcej	11	11	60	8	10	174
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	14	59	7	7	345
Miasto do 20 tys.	16	10	67	2	5	130
20-100 tys.	17	16	60	2	5	191
101-500 tys.	17	17	59	3	4	163
501 tys.i więcej mieszk.	16	24	59	1	0	102
Wykształcenie						
Podstawowe	12	12	60	7	9	275
Zasadnicze zawodowe	15	15	62	5	3	238
Średnie	19	18	58	1	4	322
Wyższe	17	16	65	0	2	94
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	19	65	0	1	63
Prac.umysł.niż.szczebła	18	14	63	0	4	69
Pracownicy fiz.- umysł.	18	17	55	6	4	71
Robotnicy wykwalifikowani	15	15	66	2	1	93
Robotnicy niewykwalifik.	23	5	59	4	9	46
Rolnicy	9	10	64	14	4	50
Pracujący na własny rach.	17	14	64	3	2	30
Bierni zawodowo						
Renciści	11	20	65	3	1	73
Emeryci	13	11	62	5	9	228
Uczniowie i studenci	18	26	47	3	6	63
Bezrobotni	18	18	53	3	8	108
Gospodynie domowe i inni	17	17	63	3	0	36
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	19	22	56	0	3	124
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	19	4	73	3	0	60
sekt. pryw. poza rolnict.	16	16	61	4	4	177
prywatnym gosp. rolnym	9	8	66	14	3	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	27	11	56	5	2	72
301-500	16	19	58	5	2	135
501-900	16	15	58	3	7	194
901-1200	16	17	65	0	2	106
Powyżej 1200 zł	16	9	73	2	0	71
Ocena własnych war. mater.						
Złe	16	19	55	4	7	249
Średnie	16	12	63	4	6	415
Dobre	14	17	62	4	3	265
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	16	66	6	4	68
Raz w tygodniu	13	14	64	4	6	469
1-2 razy w miesiącu	22	15	53	4	6	142
Kilka razy w roku	21	14	60	2	2	174
W ogóle nie uczestniczy	14	27	49	8	2	76
Poglądy polityczne						
Lewica	26	16	53	1	3	138
Centrum	18	15	61	2	3	259
Prawica	10	12	74	2	2	257
Trudno powiedzieć	12	18	51	8	11	276